

Accountants steeds vaker aan de grond

Sinds de pandemie zijn grote accountantskantoren strenger geworden op het gebied van mobiliteit, waardoor accountants steeds vaker aan de grond blijven. Businessclass-tripjes en vliegereizen binnen Europa worden tot een minimum beperkt en veel kantoren streven naar een CO₂-neutrale bedrijfsvoering.

Dat blijkt uit een rondvraag van Accountant.nl. 'Reislustige accountants moeten van PwC op rantsoen', kopte het FD vorige week. Strekking van het verhaal: PwC wil niet terug naar het 'oude normaal' qua aantallen zakenvluchten, en een groeiende groep bedrijven verenigt zich in de coalitie 'Anders Reizen'. Die coalitie heeft als doel om de CO₂-uitstoot van zakelijke reizen in 2030 te halveren ten opzichte van 2016. Van de grote kantoren zijn Deloitte, PwC en KPMG lid van deze coalitie. Mobiliteit, inclusief luchtvervoer, veroorzaakt volgens de coalitie 27 procent van alle CO₂-uitstoot in Nederland.

De grote accountantskantoren hebben allemaal de pandemie aangegrepen om vaker hybride te werken en vaker op afstand te werken met klanten, wat bijdraagt aan het reduceren van de CO₂-uitstoot. Toch blijft een wagenpark belangrijk. KPMG: "Coronatijd heeft onderstreept dat werken op afstand heel goed mogelijk is. Tegelijkertijd blijft persoonlijk contact met klanten en collega's van groot belang. Ons hybride werken beleid draagt zowel bij aan het verkleinen van onze ecologische voetafdruk als een betere werk-privébalans voor medewerkers."

'Persoonlijk contact met klanten en collega's blijft van groot belang.'

Deloitte beaamt de lessen van de pandemie: "De afgelopen jaren is gebleken dat we ons werk heel goed kunnen doen zonder vaak in het vliegtuig te stappen. De *virtual meeting room* en de *conference call* hebben zich bewezen als goede, efficiënte alternatieven."

Doelen

Veel kantoren hadden voor de pandemie al klimaatdoelen, waar het terugdringen van zakelijke reizen reeds onderdeel van was. "Deloitte had al voor de pandemie een duurzaam mobiliteitsbeleid ontwikkeld, inclusief de ambitie om onze CO₂-footprint te verlagen door minder te vliegen. In ons boekjaar van 1 juni 2019 tot 31 mei 2020 was onze CO₂-uitstoot 22 procent van onze totale emissie, en dan gaat het dus om alle brandstof die we inkopen voor eigen gebruik, alle elektriciteit en alle uitstoot als gevolg van de door ons ingekochte producten en diensten. Afgelopen boekjaar lag dit natuurlijk veel lager omdat er nauwelijks gevlogen is." Deloitte heeft nu als doel om de uitstoot als gevolg van internationaal reizen per fte met 50 procent te verminderen.

PwC zegt in het FD-artikel dat vliegen goed was voor 44 procent van de totale footprint en dat voornamelijk partners met een groot internationaal klantenwerk de veelvliegers zijn. Het schrappen van die reizen leidt volgens het kantoor vrijwel zeker tot intern verzet, dus dan moet er een goed alternatief komen. Binnen Europa is dat een treinreis in de eerste klas, en voor verdere reizen en lange vluchten betekent dat striktere regels rondom businessclass, in combinatie met het elders compenseren van die uitstoot.

EY hanteert "een ontmoedigingsbeleid" en biedt alternatief vervoer aan, zoals een elektrische auto of trein voor reizen tot 4h of 400km. Voor alle (interne) reizen naar bijvoorbeeld België, Frankrijk, Londen en Duitsland geldt een verplichting om met de trein te reizen bij een reistijd tot en met 4 uur of 400 km. De bedoeling is om in 2025 35 procent minder CO₂ uit te stoten op het gebied van zakelijke vliegereizen.

In 2019 was 36 procent van de CO₂-uitstoot van KPMG afkomstig van zakelijke vliegereizen. In de coronajaren 2020 en 2021 daalde dat tot 4,5 procent. "Vliegen is verboden naar bestemmingen binnen Europa die goed te bereiken zijn met de trein zoals plaatsen Frankfurt, Dusseldorf, Berlijn, Brussel of Parijs. De trein en/of elektrische (deel)auto zijn goede alternatieven waarbij met elkaar meereizen in één auto uiteraard ook volop gestimuleerd wordt."

Voor meetings die langer dan vier uur duren staat KPMG een vliegreis toe, maar compenseert de CO₂-uitstoot met investeringen in de zogeheten Gold Standard Voluntary Emission Reductions (VER's). Hiermee opereert KPMG sinds 2009 CO₂-neutraal. Na deze zomer hanteert KPMG ook een interne carbonprijs voor alle zakelijke reizen. "Deze financiering biedt tevens nieuwe inzichten die helpen onze CO₂-uitstootdoelstelling te realiseren. Verder investeren we hiermee in decarbonisatieprojecten." Ook EY heeft via EY Global geïnvesteerd in een CO₂-compensatieportefeuille, waarbij er wordt geïnvesteerd in projecten die CO₂ verwijderen.

Geen optie

Toch is het niet mogelijk om het vliegtuig helemaal in de ban te doen. "Helemaal niet meer vliegen is geen optie in ons werk. Onze doelstelling is om emissies uit zakelijke vliegreizen met minimaal de helft te reduceren in 2030 in vergelijking met 2019", aldus KPMG.

BDO zegt wat betreft vliegreizen geen wijzigingen in het beleid te hebben aangebracht naar aanleiding van de pandemie. "Ten aanzien van zakelijke buitenlandreizen was het al zo dat we éérs een treinreis in overweging namen, immers voor veel bestemmingen is de trein een prima alternatief, met gelijke of zelfs mindere reistijd. Dat beleid is verder niet veranderd. Door de pandemie hebben veel global overlegstructuren allemaal digitaal plaatsgevonden en we voorzien dat dit een blijvende ontwikkeling is", aldus BDO.

'Helemaal niet meer vliegen is geen optie in ons werk.'

Zowel PwC als KPMG geven medewerkers ook inzicht in hun reisgedrag via apps, zodat ze zelf kunnen zien wat hun voetafdruk is en hoe zij die kunnen verminderen.

Alle grote kantoren zijn overigens ook al een tijd bezig met het elektrisch maken van het wagenpark, om ook lokaal CO₂-reductie te realiseren. Van de 2250 auto's in het wagenpark van KPMG is de helft elektrisch, bij PwC is dat 61 procent en de meeste kantoren stimuleren het gebruik van het OV. BDO zegt ook momenteel het kantorenbeleid te herzien: "Zo hebben onze nieuwe, duurzamere BDO-kantoren een centrale ligging in de buurt van een station. Al onze medewerkers hebben een mobiliteitskaart waarmee ook met het OV kan worden gereisd, zodat ook de leaserijders worden gestimuleerd een weloverwogen keuze te maken voor (combinaties van) vervoer."

Lange termijn

De grote kantoren hebben ook allemaal duurzaamheidsdoelstellingen voor de lange termijn, die van toepassing zijn op alle aspecten van de bedrijfsvoering. Die doelstellingen zijn vaak behoorlijk ambitieus. BDO International wil in 2050 volledig CO₂-neutraal opereren, BDO Nederland al in 2035, en dan ook volledig circulair. "Met circulair bedoelen we géén uitstoot, géén afval en optimaal hergebruik van materialen", aldus BDO.

Deloitte wil wereldwijd in 2030 klimaatneutraal zijn en in 2025 wil Deloitte Nederland dat al zijn voor wat betreft de ingekochte mobiliteit en huisvesting. KPMG wil de totale CO₂-uitstoot halveren in 2030 vergeleken met 2019. EY claimt inmiddels door een reeks aan maatregelen CO₂-negatief te zijn, maar wil ook de absolute uitstoot terugdringen en zegt op schema te liggen om in 2025 CO₂-neutraal te zijn.

Deel dit artikel

f in

Björn Remmerswaal is redacteur van Accountant.nl.

GERELATEERD

NIEUWS | 25 januari 2023

Young pros doen aanbevelingen aan NBA-bestuur over duurzaamheid en cultuur

[De NBA Young Pros willen dat het NBA-bestuur onderzoek doet naar duurzaamheidsdoelstellingen van accountantskantoren. Verder moet de NBA met kantoren in gesprek... →](#)

NIEUWS | 23 december 2022

Big four en energiecrisis: duurzaamheid stond al hoog op de agenda

[De energiecrisis heeft beperkt invloed op het duurzaamheidsbeleid van de grootste Nederlandse accountantskantoren, omdat duurzaamheidsdoelen de afgelopen jaren al... →](#)

NIEUWS | 16 mei 2022

FTM: Zakendoen met Tsjetsjenië past niet bij mensenrechtenbeleid grote accountantskantoren

KPMG, PwC en Deloitte doen volgens Follow the Money internationaal zaken met de regering in Tsjetsjenië. Dat gaat in tegen hun eigen beleid rondom mensenrechten. →

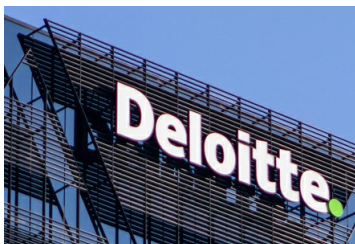

NIEUWS | 03 november 2021

Grote accountantskantoren werken mee aan biljoeneninvestering klimaat

Een coalitie van honderden financiële instellingen, waaronder een aantal grote accountantskantoren, hebben bij elkaar tot 130 biljoen dollar om in het klimaat te... →

NIEUWS | 10 augustus 2021

'Klimaatcursus' voor alle Deloitte-medewerkers

Alle 330 duizend medewerkers van Deloitte wereldwijd krijgen in de komende tijd een training aangeboden waarin zij meer leren over klimaatverandering. →
